

Väärennetty sota – kuinka Jugoslavia tuhottiin

Perusristiriitana Jugoslavian sosialistisen liittotasavallan hajotustyössä oli Balkanin alueen vallanjako Neuvostoliiton romahtamisen jälkeen. USA:n ja EU:n yhteiseksi päämääräksi asetettiin Jugoslavian olemassaolon kieltäminen kaikin mahdollisin keinoin. Maan sisäiset ja ulkoiset ristiriidat kärjistyivät tilannetta ja loivat hajotustyölle optimaalisen maaperän. Jugoslavian ongelma ratkaistiin ulkopuolisen poliittisen, taloudellisen ja sotilaallisen sekaantumisen keinoin ja sallimalla liittovaltion ajautua veriseen sisällissotaan. Kaikki sodan osapuolet käyttivät murhatoimiinsa puolisotilaallisia joukkoja ja rikollisia. Kroaateilla olivat omat ustašansa, serbeillä tšetnikkinsä ja kosovolaisilla suuralbanistinsa. Jugoslavian hajotussodan ensimmäinen siviileihin kohdistunut joukkomurha suoritettiin kuitenkin syyskuussa 1991 Kroatiassa Gospićin kaupungissa. Se kohdistui yli 120 serbiin. Karneinta Jugoslavian murhenäytelmässä oli se, että väkivaltaa ruokkineet ja sitä ylläpitäneet tahot – USA ja sen liittolaiset – selvisivät siitä tyytyväisinä kuin verijuotikkaat ja siirtyivät seuraavan uhrin kimppuun.

Jugoslavian hajotussodan tärkein taistelu käytiin tiedotusvälineissä, jossa yleinen mielipide saatiin suunnattua niitä vastaan, jotka pyrkivät säilyttämään liittotasavallan. Serbit mustamaalattiin ja sodan muut osapuolet kirkastettiin hyväksi ihmisiksi hyödyntämällä ennakkoluulottomasti mm. amerikkalaisen **Ruder Finn Global Public Affair** -yhtiön viestintästrategioita ja taktiikoita. Selektiivinen uutisointi, vääristely ja peittely yhdistettynä ihmisten heikkoon medialukutaitoon takasivat toivotun lopputuloksen.

Imperialismin nälkä on loputon

USA:n kylmää sotaa ylläpitäneet elementit aseteollisuus ja sen ympärille kietoutunut poliittinen ja taloudellinen eliitti ovat voineet v. 1991 tapahtuneen Neuvostoliiton hajoamisen jälkeen entistä tuhdimminkin. Vastapuolen kadottua maailmankartalta niille lankesivat rajattomat asemarkkinat ja niiden itse aiheuttamien sotien jälleenrakennusurakat. Nykyimperialismin kaudella kapitalistisen valtion tärkein tehtävä on luoda suotuisat ja turvatut olosuhteet kansainvälisen pääoman toiminnalle. Jotta pyssyjen räiskeen loppuminen ei aiheuttaisi ongelmia ylikansallisten yhtiöiden ja finanssiipiirien maailmanvallalle, USA:n valtion täytyi luoda itse ja oma-aloitteisesti uusia vihollisia ja uhkakuvia.

Kahdennetun hyödyn -politiikka

Yhdysvallat on tähdännyt politiikassaan kautta historiansa kahdennettuun hyötyyn. Sen hyötyajattelun moraalisen perustana on maksimoida USA:n talouseliitin omat edut ja minimoida valtion aggressiivisen ulkopoliittikan seurauksista aiheutuneet haitat. Ensimmäinen kohdemaita autetaan ja ne aseistetaan yhteistä vihollista vastaan ja sen jälkeen kun niistä tulee tarpeettomia, ne tuhoetaan vihollisina, jotta USA:n pääomapiirien omat edut moninkertaistuisivat demokratian nimissä.

Jugoslavian kohdalla **1. hyöty** tarkoitti maan hyödyntämistä apulaisvaltiona Kylmän sodan aikana. Jugoslavian positiivisen poliittisen merkityksen kadottua se julistettiin viholliseksi. **2. hyöty** ilmeni Jugoslavian tuhoamisena pahana yhteiskuntamuotona, koska sen valtiomuotona ei ollut vapaa, kapitalistinen markkinatalous. Niinpä liittovaltion osavaltiot demokratisoitiin itsenäisiksi markkinatalouksiksi ja jopa Naton jäsenvaltioiksi. Nato pääsi pysyvästi Balkanille.

Jugoslavian sisäiset ristiriidat

Kun Jugoslavia ei kuulunut Varsovan liittoon, se sai lännestä suuria lainoja teollisuutensa uudistamiseksi voidakseen viedä tuotteitaan kapitalistisiin maihin. Vienti ei vetänyt ja dollarilainojen korko humautti nousuun v. 1979. Maa joutui samanlaiseen ulkomaisen velan hirttosilmukkaan kuin Puola ja Latinalaisen Amerikan maat. Jugoslavia pantiin Kansainvälisen

valuuttarahaston säästökuurille, mikä aiheutti maassa hintojen nousua, peruspalveluiden huonontumista ja työttömyyttä.

Titon Jugoslavia perustui serbien vaikutusvallan tietoiseen vähentämiseen. Julkisiin virkoihin oli asetettu kansalliset kiintiöt. Titon kuoleman jälkeen v. 1980 osa kansalaisista halusi uudistaa sosialismia ja osa kaipasi kapitalismia. Kroatia ja Slovenia pyrkivät taloudellista syistä johtuen eroon Jugoslaviasta. Serbien ja sloveenien aikaisempi poliittinen yhteisymmärrys särkyi. Kaikki tämä johti 1980-luvun loppuun mennessä **Susan Woodwardin** mukaan: "sisäpoliittisen järjestyksen kaikkien osatekijöiden romahtamiseen, poliittiseen hajaannukseen ja nationalismiin nousuun." Jugoslavian sisäisten ristiriitojen kehittyminen EU:n ja USA:n avittamina sovittamattomiksi ristiriidoiksi ajoivat liittovaltion lopulliseen tuhoon.

Jugoslavian hajotussodan ulkoiset ristiriidat

Euroopan unioni ja USA tunnustivat kesäkuussa 1991 Kroatian ja tammikuussa 1992 Slovenian itsenäisyyden sekä Bosnia-Hertsegovinan huhtikuussa 1992. Kroatia ja Slovenia asettivat eroprosessin yhteydessä päämääräkseen Euroopan unioniin liittymisen. Kummatkin valtiot ovat nykyisin sekä EU:n että Naton jäseniä. Syyskuussa 1991 itsenäistynyt Makedonia on myös hakenut EU:n ja Naton jäsenyyttä. Helmikuussa 2003 Jugoslavia lakkasi olemasta. Kesäkuussa USA ilmoitti virallisesti pysyvien sotilastukikohtien perustamisesta Balkanille. Montenegro ja Serbia erosivat omiksi valtioikseen kesäkuussa 2006. Kosovon autonominen maakunta julistautui itsenäiseksi Nato-tasavallaksi vuorostaan helmikuussa 2008. Tapahtumien kulusta voi havaita, että EU:lla ja Natolla oli keskeinen osa Jugoslavian hajotusprosessissa.

Slovenian yksipuolisen itsenäisyysjulistuksen jälkeen maa sai haltuunsa kaikki Itävallan ja Italian väliset raja- ja tulliasemat. Tämä merkitsi valtavaa lovea Jugoslavian budjettiin, kun tullimaksut luisuivat Slovenian pussiin.

EU:n perustaman Badinterin välityskomitean toimenkuvana oli edistää rauhan saavuttamista Jugoslaviassa. Komitea julisti 29.11.1991 Jugoslavian sosialistisen liittotasavallan olevan purkautumistilassa. Tämä oli ennennäkemätön tempaus kansainvälisessä oikeudenkäytössä. Samaiset oikeusoppineet kehottivat lyhytnäköisyydessään vaatimaan kansanäänestystä Bosnia-Hertsegovinan itsenäisyydestä. Kansainvälistä yhteisöä ei kiinnostanut, että kansanäänestys oli vastoin osavaltion perustuslakia, jonka mukaan itsenäisyyspäätöksen voivat tehdä vain muslimit (bosniakit), kroaatit ja serbit yhdessä. Bosniakit eivät ole mikään erillinen etninen ryhmä, vaan he ovat islamiin kääntyneitä kroaatteja ja serbejä. Bosnian serbit vastustivat Jugoslaviasta irtautumista. He eivät äänestäneet, koska he pitivät kansanäänestystä laittomana. Onnettomuudeksi Bosnia sattui olemaan vielä Jugoslavian aseellisuuden keskus ja entisiä haavoja aukova II maailmansodan veristen taisteluiden areena.

USA tökkäsi pirun sormensa haavaan asettumalla tukemaan yhtenäistä Bosniaa, jonka johdossa olisivat muslimit. USA:n liittoutuminen Bosnian muslimien kanssa lujitti Washingtonin liittoa Turkin ja Kaspienmeren alueen öljyvaroja hallitsevien muslimimaiden kanssa.

Kroatian ja Slovenian osavaltioiden itsenäistymiset eivät lopettaneet sotatoimia, vaan ne kansainvälistivät Jugoslavian sisällissodan. Tämä mahdollisti ulkopuolisten tahojen väliintulon. Vuonna 1992 YK lähetti maahan 14 000 rauhanturvaajaa ja loi neljä suoja-alueita. Kriisin kansainvälistymisen myötä sotilasliitto Naton ryhtyi v. 1992 pakottamaan rauhaan Jugoslaviaa. Todistaakseen voimansa Yhdysvaltojen johtama NATO suoritti ensimmäisen julkisen sotatoimensa v. 1995 Bosnia-Hertsegovinassa.

Monikulttuurisen Bosnian haave

Diana Johnstone kyseenalaistaa maailmalle levinneen mielikuvan tavoitteesta säilyttää monikulttuurinen Bosnia. Hänen mukaansa serbit ja kroaatit eivät halunneet alistua USA:n tukeman **Alija Izetbegovićin** johtaman islamilaispuolueen puolueen (SDA) valtaan,

koska he epäilivät sen monikulttuurisuuden sijasta pyrkivän perustamaan Bosnia-Hertsegovinaan puhtaan islamilaisen valtion. Hän perustelee kantaansa mm. seuraavilla seikoilla:

SDA:n esitti helmikuussa 1991 seuraavat linjaukset Bosnian itsenäisyyden saavuttamiseksi: **1)** myönteisen kansainvälisen julkisuuden saaminen Bosnia-Hertsegovinalle, **2)** sisäministeriön ottaminen (poliisit) muslimien hallintaan ja **3)** muslimien sotilaallisen organisaation luominen.

Bosniaan saapui v. 1992 tuhansia ”pyhiä sotureita” mm. Kuwaitista, Saudi-Arabiasta ja Egyptistä. Värvättyjen riveissä taisteli Afganistanin veteraaneja ja algerialaisen GIA:n jäseniä. Noin 4 000 muslimitaistelijaa liitettiin Bosnian armeijan 3. armeijakuntaan. Elokuussa 1992 perustettu Al Mujahed –joukko-osasto oli armeijakuntansa parhaiten aseistettu osasto. Se saavutti v. 1995 muslimien isoimmat voitot. Islamilaisuuden nousua Itä-Eurooppaan ja Neuvostoliittoon tukemaan v. 1987 perustettu TWRA vastasi aseiden salakuljetuksesta Bosniaan. Nämä miehet tuskin vaalivat monikulttuurisuutta.

Bosnian tiedotusministeri **Senada Krešo** kertoi kesäkuussa 1993 toimittajille, että sodassa on kuollut 200 000 ihmistä. Kyseinen luku vakiintui varmistuksitta tiedotusvälineissä tapettujen lukumääräksi. Punaisen Ristin analytytikot arvioivat kuolleiden kokonaismääräksi v. 1992–95 Bosnia-Hertsegovinan sodassa olleen 20 000–30 000 henkeä. Ruotsalaisen SIPRI:n vuosikirja v. 1996 arvioi kuolleiden yhteismääräksi 30 000–50 000.

Kun militaristit heittäytyivät humanisteiksi...

Kosovon sota aloitti uudella aikakauden v. 1998 kansainvälisen oikeuden ja kansallisen suvereniteetin mitätöimisessä. USA:n valtaeliitti nimesi itsensä oma-aloitteisesti ihmiskunnan pelastajaksi. Se monopolisoi itselleen hyvän ja pahan määrittelyn. Viholliseksi leimatun valtion, poliittisen johtajan tai kansan demonisoinnista jalostettiin USA:n ja sen liittolaisten suorittamien hyökkäyssotien hyväksymisen psykologinen perusta.

Naton johto oivalsi, että Jugoslavian operaation yhteydessä se voisi kyseenalaistaa YK:n ympärille rakennetun kansainvälisen oikeusjärjestelmän ja korvata sen roolin omilla sotilaallisilla ja oikeudellisilla ratkaisuilla. Onnistumisen kokemus pyhitti tämän toimintalinjan käytön myös Afganistanissa ja Irakissa. Sotilasliitto koki, ettei sota ollut enää ihmiskunnan viitsaus, koska valistuneiden länsivaltojen käsissä se oli oikea keino suojella ihmisoikeuksia ja rangaista pahoja valtioita. Sotilasliitto Naton toimenkuvaan kuuluvat nykyisin olennaisena osana – siviilejä tappavat ja kansanryhmiä toisiaan vastaan usuttuvat – humanitaariset väliintulot. Pahamaineisen Kylmän sodan aikana tällaiset sotilasoperaatiot eivät olleet mahdollisia.

Jugoslavian pommittaminen oli vasta alkua

NATO aloitti USA:n presidentti Clintonin siunaamana Jugoslavian 78 päivää kestäneen ”humanitaarisen” pommittamisen 24.3.1999. Tuhansia siviilejä sai surmansa ja maan infrastruktuuri tuhoutui. Nato oikeutti tekonsa Kosovon Racakin joukkomurhalla. Maakunnan ruskohiiliesiintymillä saattaa olla myös osuutta asiaan. Tämä oli käännekohta USA:n sotilaallisen ylivallan laajentamisessa. Vastaavia invaasioita jenkit olivat harjoittaneet aikaisemmin lähinnä Latalaisessa Amerikassa. NATO hyökkäsi ensimmäisen kerran maahan, joka ei uhannut sen ainoatakaan jäsenvaltioita. Operaatio tapahtui täydessä ristiriidassa Pohjois-Atlantin sopimuksen periaatteiden kanssa sekä välittämättä hitustakaan YK:n turvallisuusneuvoston valtuutuksesta ja kansainvälisestä oikeudesta. Kansainvälisen oikeuden silmissä Naton yksipuolinen sota Jugoslaviaa vastaan oli laitton. Serbia ei uhannut kenenkään kansallista etua. Näin luotiin ennakkotapaus aloittaa hyökkäyssota vahvemman osapuolen omiin moraalisiin perusteisiin vedoten.

Suomen ulkoministeriön mediakatsauksen 26.1.2004 mukaan: ”Berliner Zeitung kirjoitti v. 2000 maaliskuussa, ettei Racakissa ollut kyse joukkomurhasta, sillä sen hallussa olevan suomalaisten ruumiintutkijoiden julkistamattomien 40 ruumiinavauspöytäkirjan kopiosta ei

löydy todisteita väitteelle, että Racakissa olisi surmattu läheltä ampuen rauhallisia kyläläisiä. Lehti kertoi, että ensimmäiset epäilyt Walkerin suorittamasta Racakin tapahtumien lavastamisesta esittivät ranskalaiset toimittajat **Renau Girard** (Le Figaro) ja **Christopher Chatelle** (Le Monde), jotka olivat paikalla Racakissa 15.1.1999, eivätkä nähneet siellä mitään joukkomurhaan tai verilöylyyn viittaavaa. He sanoivat heti tunteneensa, "ettei kaikki ollut kunnossa", kun Walker 12 tuntia myöhemmin toi mahtipontisesti paikalle "omat" toimittajansa ja osoitti heille "verilöylyn" jäljet – ruumiit, jotka itse asiassa olivat UCK:laisia, jotka olivat saaneet surmansa taistelussa Serbian poliisivoimia vastaan."

Nato korjasi muhkean sadon

Sotilasliitto Nato korjasi lokakuussa 2002 muhkean sadon, kun siihen hyväksyttiin Prahassa seitsemän uutta jäsenvaltiota: Liettua, Viro, Latvia, Bulgaria, Romania, Slovakia ja Slovenia. Nato täydensi itseään vielä v. 2009 Kroatialla ja Albanialla. Karttaa katsoessa tajuaa, että koko Balkan ja sen lähialueet on **natonisoitu** ja Venäjä samalla saarrettu. Kreikka ja Turkki kuuluvat sotilasliittoon jo entuudestaan. Puola, Tšekki ja Unkari liittyivät Natoon v. 1999. Ukrainalaiset ymmärsivät jotain, he pääsivät livahtamaan toistaiseksi 28-jäsenisestä sotilasliitosta. Venäjän saartorenkassa on Suomen mentävä aukko.

Naton 13. artiklan mukaan Nato-sopimuksen oltua voimassa 20 vuotta sopimuspuoli voi lakata olemasta sopimuspuoli vuoden kuluttua siitä, kun se on antanut irtisanomisilmoituksensa Amerikan Yhdysvaltojen hallitukselle, joka ilmoittaa muiden sopimuspuolten hallituksille kunkin irtisanomisilmoituksen talletuksesta.

Suomen poliittinen eliitti ymmärtää ajan hengen

Martti Ahtisaari esitti 2.6.1999 rauhanehdotuksen Jugoslavian presidentti **Slobodan Miloševićille**. Kyseessä oli uhkavaatimus, jossa vaihtoehdoksi Belgradin ehdottomalle antautumiselle suotiin vain Serbian tuhoaminen Naton toimesta.

Tuo samainen Milošević oli noussut valtaan läntisten pankkien ja USA:n hallituksen tuella siksi, että hän oli talousliberaali ja poliittinen konservatiivi. Hänellä uskottiin olevan arvovaltaa toimeenpanna EU:n ja USA:n haluamat talousuudistukset Jugoslaviassa.

Suomen valtioneuvoston selonteko (VNS x/2009) määritteli sotilaallisen voiman käytön joustavasti ja tarveharkintaisesti. Se oli sisäistänyt Jugoslavian hajotussodan opetukset. "Sotilaallista voimaa käytetään edelleen valtioiden välisissä kiistoissa ja sisäisissä kriiseissä. Sotilaallisen voiman käytön tarkoituksena voivat perinteisen alueiden valtauksen ohella kuitenkin yhtä lailla olla kansainvälisen yhteisön arvojen turvaaminen tai humanitaariset päämäärät."

Yleinen mielipide näyttää unohtaneen Nürnbergin oikeusistuimen julistuksen: "Sota on perimmiltään paha asia – niinpä hyökkäyssotaan ryhtyminen ei ole vain kansainvälinen rikos, vaan se on korkein kansainvälinen rikos, ja se eroaa muista sotarikoksista yksinomaan siinä, että se käsittää itsessään sodankäynnin koko pahuuden."

IRTI NATOSTA – SUOMALAISET SOTILAAT POIS AFGANISTANISTA!

Matti Laitinen

Lähteet: Jugoslavia ja NATO – narrien sotaretki; Diana Johnstone, Like 2007; Suomen ulkoministeriön mediakatsaus 26.1.2004, BBC-Timeline of Nato, Kominform, Venäjän ääni ja Tiedonantaja.

Matti Laitinen

<http://masanlaari.blogspot.com>

<http://suomentyovaenpuolue.blogspot.com>

<http://hanskatirti.blogspot.com>